

Persepolis

En pige bliver voksen: Humor som kampmiddel Af Jes Nysten

Denne tegnede film er vokset ud af et usædvanligt selvbiografisk projekt af den fransk-iranske kvinde Marjane Satrapi. Oprindeligt udkom hendes historie som en firebinds tegneserie (den har desuden været trykt hen over sommeren i Politiken). Men nu har hun – sammen med Vincent Paronnaud – omsat den til en tegnet film, der er både påtrængende og vedkommende. Netop den enkle stil – for det meste holdt i sort/hvid og forskellige grå nuancer – gør den særlig slagkraftig, fordi den ikke blot er et stykke selvbiografi, men også et stykke rædselsvækkende nutidshistorie.

Marjane bor i Teheran og er kun ni år i 1979, da shahen af Iran bliver fordrevet. Forventningerne er store, men snart viser præstestyret sit sande ansigt. Ikke længe efter bryder Irak-Iran-krigen ud. Marjane – og hendes liberale forældre – oplever igen og igen, hvordan de simpleste rettigheder undertrykkes, så det efterhånden kun er inden for hjemmet fire vægge, at de tør klæde og ytre sig, som de vil. Hendes protester og oprørstrang finder fint gehør hos hendes iltre, åbenmundede og hjertevarme bedstemor.

På trods af Khomeini og hans styre forsøger Marjane og hendes venner at leve deres liv med fester, sjov og musik med bl.a. Bee Gees og ABBA. Men forældrene ved, at den åbenmundede pige lever livet farligt, derfor sender de hende som 14-årig til Wien for at gå i en fransk skole. Det forudsigelige – men i grunden absurde – sker: Hun oplever ensomheden, svigtene, udstødelsen, nederlagene i det, der skulle have stået som indbegrebet af vestlig åbenhed, tolerance og demokrati. Fortvivlet vender hun tilbage til familien i Teheran for dog efter kort tid at opleve, at det heller ikke kan lade sig gøre for hende at leve under de omstændigheder. I slutningen af filmen rejser hun til Paris – og bliver der.

Filmen er som nævnt en særegen, vellykket blanding af selvbiografi og storpolitik, en film med et stærkt budskab om at leve i permanent eksil – både i ydre og i indre forstand – om aldrig helt at kunne 'være hjemme' og vide at her, lige præcis her, hører jeg til. Men det fortælles uden at blive moraliserende eller sentimentalt. Der er en herlig 'drive' og smittende livsvilje i filmen, der gør, at man på trods af den ellers triste historie forlader biografen i opløftet stemning – måske ikke mindst, fordi filmen gennemlyses af en humor, der punkterer enhver form for selvmedlidenhed.

Filmfakta

Frankrig 2007 - Instr. og manus: Vincent Paronnaud og Marjane Satrapi - Stemmer: Chiara Mastroianni (Marjane Satrapi), Gabrielle Lopes (Marjane som barn), Catherine Deneuve (fru Statrap), Danielle Darrieux (Marjanes bedstemor), François Jerosme (Anouche) - 95 min. - Biografpremiere d. 12/10 2007 og på DVD 7/7 2008 - Udlejning: Sandrew Metronome - Tilladt for børn over 11 år

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=6772&area=2>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/persepolis-film-review-by-anton-bitel>

<http://www.nytimes.com/2007/12/25/movies/25pers.html>